

KAKO PRIPREMITI DIJETE ZA ŠKOLU

Polazak u školu predstavlja veliku promjenu u životu djeteta i njegove obitelji. Da bi polazak djeteta u školu bio što uspješniji, potrebno je dijete pripremiti. Glavni i najvažniji dio priprema mora se odvijati u obitelji. Ako stvaramo motivirajuće okruženje u kojem se podržava dječja radoznalost, aktivnost, stjecanje novih iskustava, igra i stvaralaštvo, stvaramo dobre uvjete za budućeg uspješnog đaka - prvaka.

SPOSOBNOSTI I VJEŠTINE KOJE DIJETE TREBA POSJEDOVATI PRI UPISU U ŠKOLU

1. Grafomotoričke vještine:

- posjeduje fleksibilnost šake i prstiju, pravilno drži olovku, linija mu je jasna, adekvatnog pritiska
- po uzorku zna povlačiti linije od točke do točke , ravne, kružne i valovite linije
- zna precrtati geometrijske likove: kvadrat, trokut, romb,krug
- zna napisati svoje ime velikim tiskanim slovima

2. Prostorni odnosi

- razumije prostorne odnose: gore, dolje, ispred, iza, na, u, ispod, iznad
- usvojilo je: orientaciju na:
 - **tijelu** (desna/lijeva ruka, desna/lijeva nogu, desno/lijevo oko)
 - **u prostoru** (što je desno od njega, a što lijevo, zna odrediti smjer kretanja)
 - **na papiru** (što je na desnoj strani papira, a što na lijevoj)

3. Vremenski odnosi

- razumije vremenske odnose: prije, poslije, jutro, podne, večer, prije podne, ...
- poželjno je da poznaje dane u tjednu

4. Numeričko poimanje

- broji mehanički barem do 20, uz pokazivanje do 13
- snalazi se u pojmovima više, manje, oduzmi, dodaj
- razumije pojam skupa:
 - što sve spada u neki skup, a što ne (klasifikacije po obliku, veličini, težini, boji)
 - uspoređuje dva skupa (gdje ima više, a gdje manje)
 - zna da se dodavanjem skup povećava, a oduzimanjem smanjuje
- u skupu od 10 elemenata zna rezultat dodavanja za jedan i oduzimanja za jedan uz pokazivanje
- povezuje brojku uz količinu (npr. brojka 9=9 elemenata)
- mjereći može usporediti koji su predmeti duži, veći, širi

5. Govor i rječnik

- pravilno izgovara sve glasove (dozvoljeno je umekšano izgovaranje nekih glasova zbog ispadanja mlječnih zubi)
- pravilno se gramatički izražava (koristi množinu, jedninu, zamjenice, govori pravilno u rodu i padežu)
- zna verbalno definirati jednostavne pojmove (npr. što je stolica? U definiciji spominje čemu stolica služi, kakvog je oblika, od čega je napravljena i sl.)
- zna verbalno iskazati po čemu su neke stvari, bića, pojave slični, a po čemu su različiti (npr. po čemu su slični muha i leptir?)
- zna prepričati kraći događaj ili priču u pravilnom slijedu: uvod, tijek, završetak

6. Predčitalačke vještine

- može rastaviti poznate riječi na slogove
- prepozna i imenuje s kojim glasom počinje i s kojim glasom završava riječ
- zna imenovati riječi na zadani glas (igra "na slovo na slovo")
- zna prepoznati da li je zadani glas na početku riječi, na kraju ili u sredini
- zna rastaviti jednostavne riječi na glasove
- od pojedinih glasova zna sastaviti jednostavnu riječ (npr. M-A-M-A, O-K-O i sl.)
- prepozna simbole slova i brojki

7. Koncentracija

- na zadatku se može zadržati 15-20 minuta, dok trajanje igre može biti i 60 minuta uz kratke otklone pažnje

Da li je potrebno dijete učiti čitati i pisati prije polaska u školu? NE

Zato što:

- dijete koje ima dobro razvijene **grafomotoričke vještine** brzo će naučiti pisati slova
- dijete koje nauči pisati slova prije škole, može ih naučiti pisati na neispravan način, što će mu otežati usvajanje vještine pisanja u školi
- dijete koje ima dobro razvijene **predčitalačke vještine**, brzo će i bez napora usvojiti vještinu čitanja
- prvih dana u školi, dok će druga djeca usvajati vještine čitanja i pisanja, takvom će djetetu biti dosadno. Neće usvajati radne navike učenja kao druga djeca. To će mu predstavljati problem kada nastupi usvajanje gradiva koje mu nije od ranije poznato
- važnije od usvojenosti vještine čitanja i pisanja je da dijete bude psihofizički zrelo prema opisanim kriterijima

NEKE KORISNE IGRE I AKTIVNOSTI RODITELJA I DJETETA

- ⌚ **Društvene igre** (čovječe ne ljuti se, memori, domino) - razvoj pažnje i pamćenja, usvajanje pojma broja, radost zbog uspjeha, podnošenje neuspjeha.
- ⌚ **"Matematičke igre"** u svakodnevnim situacijama (uspoređivanje, svrstavanje i razvrstavanje, sparivanje i pridruživanje, rastavljanje cjeline na dijelove i obrnuto, brojenje, prepoznavanje brojki) - razvoj percepcije, usvajanje pojma broja, logičko zaključivanje.
- ⌚ **Zajedničko čitanje priča i gledanje filmova** u kojima se djetetu tumače postupci likova - prepoznavanje tuđih i svojih emocija, uživljavanje u situacije drugih, empatija.
- ⌚ **Prepričavanje priča i događaja** - razvoj govora (pravilne rečenice, bogaćenje rječnika), logično prepričavanje (početak-sredina-kraj), postavljanje pitanja
- ⌚ **Crtanje, bojanje, modeliranje** - kreativnost, pravilno držanje olovke, preciznost, snalaženje na papiru (odozgo prema dolje, s lijevog na desno)
- ⌚ **Vježbe vidno-motorne koordinacije** - izrezivanje: resa od papira, rezanje rubova kružnih oblika, izrezivanje složenijih oblika; sastavljanje - igra sa sitnim kockicama i predmetima; bojanje do rubova; svakodnevne aktivnosti: zakopčavanje, vezanje, slaganje odjeće,...; igre tipa "origami" - presavijanje papira
- ⌚ **Govorne igre:** Što sve može biti plave boje?
Koje je voće crvene boje?
Što se sve nalazi u kupaonici?
Koje životinje imaju dvije noge?
Što sve u ovoj prostoriji počinje na glas s?
Nabroji tri životinje koje počinju na glas m
Što je sve potrebno liječniku u njegovom radu?
Kako bismo jednim imenom nazvali psa, mačku i hrčka?
Što dolazi iza četvrtka? Što je prije ljeta?
Koji glas se najviše čuje u riječima: stol, lisica, nos, sidro, usta
Lutka je igračka - koje još igračke poznaješ?
Suprotnosti (veliko - malo, visoko - nisko, crno - bijelo, ...)
Kad dolaziš u vrtić? Kad idemo spavati?
Prepričaj priču. Sastavi priču prema slici ili seriji slika.
Pronađi rimu (kruh-majmun-duh).
Zatvorи očи и reci koje zvukove čuješ.